

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 7.9.2021

HEL 2021-005710 T 00 00 03

Toivomusponsi liittyy vihreiden ryhmäaloitteeseen terapiatakuun toteutumisesta, johon sosiaali- ja terveyslautakunta on antanut lausunnon 2.2.2021 § 24. Valtuusto edellyttää selvitystä siitä, miten kaupunki voisi auttaa psykoterapian tarpeessa olevia selviytymään Kelan tukeman psykoterapeutin etsimisessä, mikä on usein monille oman tilansa takia ylittämättömän vaikeaa.

Lausuntoa on pyydetty 15.9.2021 mennessä.

Sosiaali- ja terveystoimiala antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kelan tukemaa psykoterapiaa tarjoavat Valviran hyväksymät ja rekisteröimät psykoterapeutit, jotka toimivat joko yrittäjinä tai jonkin palveluja tuottavan yrityksen palveluksessa. Kelan tukemaa psykoterapiaa on mahdollista saada joko kuntoutuspsykoterapiana tai vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapiana. Psykoterapeutin tulee olla Kelan palveluntuottajalistalla. Kuntoutuspsykoterapian ja vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapian palveluntuottajista on omat listansa.

Kuntoutuspsykoterapian tavoitteena on edistää kuntoutujan työ- ja opiskelukykyä sekä tukea opintojen edistymistä, työelämässä pysymistä, työelämään siirtymistä tai sinne palaamista. Kelan tukea kuntoutuspsykoterapiaan voi saada 16-67-vuotias henkilö, jonka työ- tai opiskelukyky on uhattuna mielenterveyden häiriön vuoksi. Psykiatrian erikoislääkäri arvioi kuntoutuspsykoterapian tarpeen. Tuen edellytyksenä on, että kuntoutuja on ennen kuntoutuspsykoterapiaan hakeutumista saanut vähintään kolme kuukautta asianmukaista hoitoa mielenterveyden häiriön toteamisen jälkeen.

Vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen psykoterapian tavoitteena on, että kuntoutuja kykenee mielenterveyden häiriön aiheuttamista huomattavista vaikeuksista huolimatta tekemään töitä tai selviytymään arkielämän toiminnoista paremmin. Psykiatri arvioi yhdessä kuntoutujan kanssa psykoterapian tarpeen ja soveltuvuuden kuntoutussuunnitelmassa. Kuntoutuksen tavoitteena on tukea kuntoutujan suoriutumista ja

osallistumista. Vaativaan lääkinnälliseen kuntoutukseen ovat oikeutettuja alle 65-vuotiaat.

Kelan tukemiin psykoterapioihin ohjataan Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen psykiatria- ja päihdepalveluista noin 1000 asiakasta vuodessa. Tämän lisäksi palvelusetelinä (aiemmin ostopalveluna) järjestettävässä kuntoutuspsykoterapiassa käy vuosittain noin 100 asiakasta. Lyhytpsykoterapian palveluseteli on myönnetty 1.1.-31.8.2021 välisellä ajalla noin 350 asiakkaalle. Myös HUS, yksityissektori, työterveyshuolto ja YTHS ohjaavat asiakkaitaan Kelan tukemaan psykoterapiaan.

Psykoterapian tarpeen arviointi on prosessi, joka etenee hoidon aikana, ja jota tehdään yhdessä asiakkaan kanssa. Asiakkaalle annetaan myös suositus psykoterapian muodosta ja suuntauksesta. Psykoterapian tuloksellisuuteen vaikuttaa psykoterapian viitekehysten ja käytettävien menetelmien lisäksi oleellisesti psykoterapeutin ja potilaan välinen yhteistyösuhde, ja asiakkaan onkin pohdittava psykoterapeutin pohjakoulutuksen, työkokemuksen, erityisosaamisen ja työskentelytavan merkitystä psykoterapeutin valinnassa.

Helsingin kaupungin psykiatrisessa erikoissairaanhoidossa asiakasta hoitava työntekijä tai psykoterapia-arvion tehnyt työntekijä tukee asiakasta psykoterapeutin etsimisessä. Tarvittaessa työntekijä ottaa yhteyttä psykoterapeutteihin yhdessä asiakkaan kanssa. Psykiatria- ja päihdepalveluissa järjestetään lisäksi ”Miten hakeudun psykoterapiaan” – etäryhmiä sekä annetaan psykoterapiaan hakeutuville asiakkaille asiasta kirjalliset ohjeet.

Perusterveydenhuollon asiakkaat ohjautuvat psykoterapiaan psykiatrin konsultaatio- ja arviointikäyntien kautta. Näissä tilanteissa asiakasta psykoterapeutin etsimisessä tukee ja neuvoo terveysaseman mielen-terveys- ja päihdesairaanhoitaja. Hakeutumisen tukemisessa hyödynnetään muun muassa HUSin Mielenterveystalo -portaalin psykoterapiaan hakeutujan opasta.

Tällä hetkellä suurimpana haasteena psykoterapiaan hakeutuvan asiakkaan näkökulmasta on ensisijaisesti se, että psykoterapeutteja ei ole saatavilla riittävästi tarpeeseen nähden.

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi
